

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Боднарчук Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення статті 76 Цивільного кодексу Української РСР

м. К и ї в

Справа № 2-9/2003

13 березня 2003 року

№ 15-у/2003

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Шаповала Володимира Миколайовича — головуючий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Пшеничного Валерія Григоровича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тихого Володимира Павловича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Чубар Людмили Пантеліївни — суддя-доповідач,

розглянув питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Боднарчук Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення статті 76 Цивільного кодексу Української РСР.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в :

1. До Конституційного Суду України звернулася громадянка Боднарчук Т.В. з клопотанням про офіційне тлумачення статті 76 Цивільного кодексу Української РСР (далі – Цивільний кодекс) у контексті застосування строків позовної давності до позовів про визнання угод недійсними.

З матеріалів справи вбачається, що рішенням місцевого суду м. Тернополя від 25 жовтня 2001 року, залишеним без змін ухвалою апеляційного суду Тернопільської області від 15 січня 2002 року, автору звернення відмовлено в задоволенні позову стосовно визнання недійсними акта приватизації квартири та договору її дарування у зв'язку з пропуском строку позовної давності, встановленого статтею 71 Цивільного кодексу. Ухвалою від 21 травня 2002 року колегія суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України відмовила у задоволенні касаційної скарги Боднарчук Т.В.

Обгрутовуючи свою позицію щодо неоднозначного підходу судів України до проблеми застосування строків позовної давності до позовних заяв про визнання угод недійсними, автор звернення посилається на роз'яснення президії Вищого арбітражного суду України "Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з визнанням угод недійсними" від 12 березня 1999 року № 02-5/111, у підпункті 3.3 яких звернуто увагу господарських судів на ту обставину, що недійсні угоди, як правило, не породжують для сторін прав і обов'язків, тому до вимог про визнання недійсними таких угод строки позовної давності не застосовуються.

На думку громадянки Боднарчук Т.В., у разі, якщо Конституційний Суд України при офіційному тлумаченні статті 76 Цивільного кодексу дійде висновку, що до позовних заяв про визнання угод недійсними строк позовної давності не застосовується, це надасть їй можливість вимагати перегляду Верховним Судом України її справи за винятковими обставинами.

2. Третя колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 10 лютого 2003 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Боднарчук Т.В. про офіційне тлумачення статті 76 Цивільного кодексу на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність

конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим Законом.

3. Згідно з частиною другою статті 42 Закону України "Про Конституційний Суд України" у конституційному зверненні повинно зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України. Відповідно до статті 94 цього Закону підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Проте у матеріалах справи відсутні факти неоднозначного застосування судами України, іншими органами державної влади статті 76 Цивільного кодексу. Судові рішення у справі за позовом громадянки Боднарчук Т.В. постановлялися на підставі статей 71, 80 Цивільного кодексу, якими встановлено відповідно загальний трирічний строк позовної давності та наслідки закінчення цього строку. Статтею 76 Цивільного кодексу не регламентується застосування (незастосування) строків позовної давності до вимог про визнання угод недійсними.

У листі заступника Голови Верховного Суду України повідомляється, що Верховний Суд України не має інформації про те, щоб загальні суди у справах за позовами про визнання угод недійсними виходили з того, що на ці позови не поширюється позовна давність.

Боднарчук Т.В. не зазначила також у конституційному зверненні, які саме її конституційні права порушено, як вона вважає, неоднозначним застосуванням судами статті 76 Цивільного кодексу і яким саме положенням цієї статті потрібно дати офіційне тлумачення.

Таким чином, конституційне звернення не відповідає вимогам, передбаченим Законом України "Про Конституційний Суд України", що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 42, 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Боднарчук Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення статті 76 Цивільного кодексу Української РСР на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України".

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ